

08.12.2022

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**08 Aralık 2022
Perşembe**

RESMÎ GAZETE'DE BUGÜN

08 Aralık 2022 Perşembe

YASAMA BÖLÜMÜ

KANUNLAR

7424 Türkiye Cumhuriyeti ve Avrupa Komisyonu Arasında Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA III) Çerçevesinde Türkiye Cumhuriyeti'ne Yapılacak Birlik Mali Yardımının Uygulanmasına İlişkin Özel Düzenlemeler Hakkında Mali Çerçeve Ortaklık Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

7425 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Karşılıklı Kültür Merkezlerinin Kuruluşu ve Faaliyetlerine İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

7426 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayinde Gizlilik Dereceli Bilgilerin Karşılıklı Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

CUMHURBAŞKANI KARARLARI

— Sakarya, Kocaeli, Zonguldak, Rize ve Balıkesir İllerinde Bulunan Bazı Alanların Orman Sınırları Dışına Çıkartılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 6445)

— Rize İli, İyidere İlçesi, Merkez Mahallesi, Menderes Caddesinde Bulunan Bazı Taşınmazların İlçe Merkezinde Bulunan Dere Yatağının Taşkın ve Sel Riskine Karşı İslahının Yapılması Amacıyla İyidere Belediye Başkanlığı Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 6446)

— Denizli İli, Honaz İlçesi, Kocabaş ve Gürlek Mahalleleri Sınırları İçerisinde Bulunan Bazı Taşınmazların Denizli Makina İhtisas Organize Sanayi Bölgesi Alanında Gerçekleştirilecek Yatırım Faaliyetlerinin İvedilikle Hayata Geçirilmesi Amacıyla Denizli Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 6447)

— İzmir İli, Aliağa İlçesi, Helvacı Mahallesi Doğal Gaz Arzı Sağlanması Amacıyla Planlanan Doğal Gaz Dağıtım Hattı Güzergâhında Kalan Bazı Taşınmazların Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 6448)

08.12.2022

— Kamulaştırma Bilgileri ve Güzergâhları Gösterilen Enerji Nakil Hatlarının Yapımı Amacıyla Bazı Taşınmazların Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 6449)

— Tekirdağ İli, Kapaklı ve Çerkezköy İlçelerinde Bulunan Alanın Çerkezköy Özel Endüstri Bölgesi Olarak İlan Edilmesi Hakkında Karar (Karar Sayısı: 6450)

— Muallimköy Teknoloji Geliştirme Bölgesinin Adının “Bilişim Vadisi Teknoloji Geliştirme Bölgesi” Olarak Değişirilmesi Hakkında Karar (Karar Sayısı: 6451)

YÖNETMELİKLER

— Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğı Bilgisayar Mühendisleri Odası Ana Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

— TED Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

— Anayasa Mahkemesinin 29/9/2022 Tarihli ve 2017/36889 Başvuru Numaralı Kararı

YARGITAY KARARLARI

— Yargıtay 2. ve 10. Hukuk Dairelerine Ait Kararlar

CHP lideri Kılıçdaroğlu, TOBB Başkanı Hisarcıklioğlu'nu kabul etti

CHP Genel Başkanı Kılıçdaroğlu, TOBB Başkanı Hisarcıklioğlu'nu kabul etti.

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı Rifat Hisarcıklioğlu'nu kabul etti.

CHP'den yapılan açıklamaya göre, Kılıçdaroğlu, Hisarcıklioğlu ve beraberindeki heyet ile parti genel merkezindeki makamında bir araya geldi.

Kılıçdaroğlu'na, CHP Genel Sekreteri Selin Sayek Bke ve CHP Antalya Milletvekili etin Osman Budak eşlik etti.

Üretici, 2023'te ekimde kararsız!

Piyasada oluşan birim fiyatının maliyetlerini karşılamadığını vurgulayan soğan, patates, domates üreticisi gelecek yıl üretim yapmayacak. Üretici patates, soğan, domates yerine gelecek yıl başka ürün ekecek.

Mehmet Hanifi GÜLEL-İSTANBUL

Tarımda Türkiye'nin önemli üretim merkezlerinden art arda 'gelecek yıl çiftçi ekim yapmayacak' açıklamaları geliyor. Adana, Niğde, Çorum başta olmak üzere çeşitli illerde patates, soğan üreticisi ihracata getirilen kısıtlamanın iç piyasada arz fazlası oluşturacağını ve fiyatları düşüreceğini kaydederek böyle giderse gelecek yıl ekim yapmayacağını belirtiyor. Diğer yandan Türkiye'nin örtü altı üretim merkezi olan Antalya'da domates üreticisi de yüksek girdilerden dolayı üretimden vazgeçme noktasına geldiklerini kaydediyorlar. EKONOMİ gazetesine değerlendirmelerde bulunan üretici temsilcileri üretim maliyetleri ile üretici satış fiyatlarının başa baş gittiğini bunun da gelecek sezonda ekim yapmama kararı almalarında etkili olduğunu ifade ediyorlar.

Patates-soğana ihracat yasağı çiftçiyi ekimden vazgeçiriyor

Patates ve kuru soğana 24 Kasım'da getirilen ihracat kısıtlaması, yurt içinde ilk hasat için Adana'da ekim yapacak üreticileri uzaklaştırırken, diğer yandan yurt dışında da pazar kaybına yol açması bekleniyor. Patates arzında bir sorun olmadığını belirten sektör temsilcileri, soğan üretiminde kısmen sorunlar olmasına rağmen yasaklanacak kadar eksikliğin olmadığını aktarıyorlar. Öte yanda geçtiğimiz dönemlerde 3 kalemede tahlil yapılırken, son dönemlerde tahlil kaleminin 13'e çıkarıldığı ve ihracatta zorluk çıkarıldığı da ifade ediliyor. Adana Çiftçiler Birliği Başkanı Mutlu Doğru, ihracat kısıtlamalarının üreticiye ve ihracatçıya zarar vermesinin yanı sıra yurt dışı

pazarlarının kaybedilme riski nedeniyle ülke ekonomisine de zarar verebileceğini söyledi. Doğru, ihracata getirilen kısıtlama ile ekim döneminde bulunan ve ülkenin ilk hasadını yapacak olan Adanalı üreticilerin, hasat zamanı "stok çok olur fiyat düşer" düşüncesiyle ekimden vazgeçtiğini bildirdi. "Mayıs ayında patates-soğan aramayalım" uyarısında bulunan Doğru, tüketicinin de bedel ödememesi için bu ürünlerdeki kısıtlamanın kademeli de olsa kaldırılması gerektiği görüşünü dile getirdi.

Kenar: Mayıs ayına kadar yetecek patates var Şu anda çiftçinin geçtiğimiz yıllara göre aynı miktarda elinde patatesin olduğunu bildiren Niğde Ziraat Odası Başkanı Veli Kenar, soğan fiyatlarında son dönemde bir artış yaşanınca patates ihracatının da yasaklandığını söyledi.

Patates fiyatlarının şu an ambarda tarla fiyatları civarında seyrettiğini aktaran Kenar, "Fiyatlar ambarda 4 ile 5 lira arasında ve bu fiyata tarlada patates sattık. Kışlık patates sökümü 2 hafta önce bitti ve depolarımız yüzde 90 dolu. Şu an bölgede depolarda 500 bin tondan fazla patates var. Nevşehir dahil edildiğinde ise 2 milyon tonu geçer. Türkiye'de patates üretimi yaklaşık 5 milyon ton civarında ve aylık tüketimimiz 350 ile 400 bin ton arasında değişiyor. Eldeki miktara bakınca mayıs ayına kadar yetecek kadar patatesimiz depolarda bulunuyor. Komple yasaklamaktan öte biraz kısıtlama yapılabilir. Diğer yandan yasakla beraber çiftçiler birden satma eğilimine gitti ve elindeki ürünü çıkarmaya yöneldi. Önümüzdeki yıl ekim maliyetlerinin ise yaklaşık kilogram başına 5 lirayı buluyor" dedi.

"Depolarda 50 bin tonluk ihracat ürünü mor soğan var"

Soğan fiyatlarının depolarda 4,5 ile 5 lira arasında değiştiğini kaydeden Çorum Ziraat Odası Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Sayan, ihraç edilen soğanın ise 6-7 liradan satıldığını aktardı. İhracat yasağının devam etmesi halinde çiftçinin ekim yapmayacağını ve önümüzdeki dönemde sıkıntıların daha da büyüyeceğini aktaran Sayan, "İhracatta sıkıntı olunca, seneye ekmeyince soğanı daha pahalı tüketeceğiz. Kademeli olarak bunun önü açılırsa soğanda bir sıkıntı olmaz. İhraç edilen soğan yasaktan sonra satışları durdu. En azından iç pazarda tüketilmeyen ihracat ürünü mor soğanın önünü açılmasını talep ediyoruz. Çorum'da depolarda en az 150 bin ton ihracat ürünü mor soğan var. Kente en az 300 bin ton soğan bulunuyor" diye konuştu.

Kumluca'daki domates üreticisi ekim için alternatif ürün arayışında

Örtü altı üretim maliyetlerinin sürekli artması nedeniyle üreticinin, önlem alınmaması halinde yaş meyve-sebze ihracatının lokomotif ve iç pazarda da mutfakların vazgeçilmezi olan domates ekiminden vazgeçtiği belirtildi. Örtü altı üretimin merkezi Kumluca'da domates ekiminin geçen yıla göre 5 bin dekar azaldığı öğrenildi.

Kumluca Ziraat Odası Başkanı Hidayet Kökçe, örtü altı hasat ve ihracat sezonunun başladığını, ancak tarımsal girdi maliyetlerinin arttığına dikkat çekti. Girdi maliyetlerinin artması nedeniyle üreticinin örtü altı domates üretiminden vazgeçtiğini

belirten Kökçe, "Kumluca'da 30 bin dönüm sera alanında domates ekimi yapılıyordu. Bu sezon 25 bin d n mde dikim yapıldı. Yani 5 bin dekar alanda domates üretiminden vazgeçilmiŐ oluyor. Domates ekimi yapmayanlar patlıcan, salatalık ve bibere yöneldi" dedi. Üretim maliyetleri ile üretici satış fiyatlarının başa baş gittiğini ifade eden Hidayet Kökçe, önümüzdeki kış mevsiminde don ve aŐırı soğuklara karşı yakacak odun kömür temin etmeleri konusunda uyarıda bulundu. Çiftçilerin seralarını iyice kontrol etmesini, açık ve yırtık, delik olan bölümlerini onarmalarını isteyen Kökçe, kömürün torbasının 180 lira, odunun sterinin de 800- 1000 lira arasında satıldığını sözlerine ekledi. Antalya Ziraat Odaları Koordinasyon Başkanı Nazif Alp de devletten üretim maliyetlerini düŐürücü önem almalarını istedi. Domates fidesinin tanesinin 12 lira, domates satışının kilosunun da 9 lira olduğuna dikkat çeken Alp, " rt  altı üretim ve hasat sezonu açıldı ama maliyetler artıyor. ÖTV'siz mazot desteği verilsin. Gübre fiyatlarını yüzde 50- 60 d Ő rs nler. IŐ ilik maliyetlerimiz de gün geçtikçe artıyor" dedi.

Zarar eden çiftçinin üretimden kaçacağını vurgulayan Nazif Alp, Şunları kaydetti. " ift i maliyetli olduğu için domates dikiminden vazgeçmeye başladı. Marul, roka, salatalık, maydanoz gibi yeŐillik ürünlerine yöneldi. Çiftçi bu sezon domatesten para kazanamaz ise gelecek yıl domates dikimini gözden geçirecek.  reticimiz,  ift imiz insanların sağlıklı gıdaya eriŐimi için mücadele veriyor. Sağlıklı bir gelecek ve sağlıklı bir toplum yetiŐtirmek istiyoruz. Bunun için devletten destek bekliyoruz. Bu fiyatlarla  ift i kazanamaz. Şu an biber cinslerine göre 8-10 lira, domates de 9 liradan satılıyor." **(Fikri CİNOKUR- ANTALYA)**

DTÖ: Gıdada ticaret kısıtlamaları artıyor

Dünya Ticaret Örgütü tarafından yayımlanan bir raporda ülkelerin yem, gübre ve gıda gibi hayati öneme sahip birçok ürüne ticaret kısıtlamaları getirdiği ve bu durumun endişe verici olduğuna dikkat çekildi.

Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ), Salı günü yayımladığı bir raporda, ülkelerin özellikle gıda, yem ve gübre olmak üzere birçok ürüne artan bir hızla ticaret kısıtlamaları getirdiğini söyledi.

DTÖ Genel Direktörü Ngozi Okonjo-Iweala konuyla ilgili yaptığı açıklamada, "Şubat sonunda savaşın başlamasından bu yana gıda, yem ve gübreler konusunda getirilen 78 ihracatı kısıtlayıcı önlemden 57'si, kabaca 56,6 milyar dolarlık ticareti kapsıyor. Bu rakamlar Ekim ortasından bu yana arttı ve bu endişe kaynağı olmalı" ifadelerini kullandı.

Öte yandan, Ekim ortasına kadar olan verilere atıfta bulunulan raporda, KOVID-19 kaynaklı ticaret kısıtlamalarının yaklaşık yüzde 80'inin yürürlükten kaldırıldığı belirtildi.

Zincir marketler Rekabet Kurumu'na savunma verdi

Rekabet Kurulu hızlı tüketim malları sektöründe faaliyet gösteren üretici, tedarikçi ve perakendeci niteliğindeki teşebbüsler hakkında yürütülen soruşturmada, firmaların sözlü savunmalarını aldı.

Rekabet Kurulu, hızlı tüketim malları sektöründe faaliyet gösteren üretici, tedarikçi ve perakendeci niteliğindeki teşebbüsler hakkında yürütülen soruşturmada, firmaların sözlü savunmalarını dinliyor.

Toplantı, Rekabet Kurumu binasında, Kurul Başkanı Birol Küle başkanlığında gerçekleştirildi.

Küle, hızlı tüketim malları sektöründe faaliyet gösteren firmalar hakkında yapılan soruşturma kapsamında tarafların yazılı savunma sürecinin tamamlanmasını takiben, sözlü savunma toplantısının yapılmasına karar verildiğini söyledi.

Bu kapsamda dün başlayan toplantılara devam ettiklerini belirten Küle'nin konuşmasının ardından firma temsilcileri savunmalarını yaptı.

BİM Birleşik Mağazalar AŞ Temsilcisi Metin Pektaş, Türkiye perakende piyasasında iki tip oyuncu olarak süpermarketler ve yüksek indirimli marketlerin olduğunu belirterek, bunlar arasında ciddi motivasyon farkı bulunduğunu söyledi.

Motivasyon farklarına neden olan temel unsurun bunlar arasındaki maliyet farklılıkları olduğunu vurgulayan Pektaş, şunları kaydetti: "Yüksek indirim marketleri hem satın alma hem de satış konusunda rafında en düşük fiyatla ürün bulundurmayı bir performans hedefi olarak değerlendirir, bu modelle çalışırlar. Bu iş modeli çoğu zaman yüksek indirim marketlerine fiyat liderliği atfetmektedir. BİM'in fiyat geçiş rutini pek çok market bakımından takip edilir. BİM fiyat geçtiği zaman çok doğal şekilde diğerleri de art arda fiyat geçmeye başlarlar. Bu nedenle soruşturma raporlarımızda 'Bir firma fiyat geçti, diğerleri de yakın tarihte fiyat geçti, dikey belgelerle destekleniyor' şeklinde bir ihlal tasarımının hukuki olmadığı kanaatindeyiz. BİM iş modeli gereği burada yatay ihlal içine girecek iktisadi motivasyona ya da öznel bir niyete, zihinsel bir duruma sahip değildir."

"Perakendeciler fiyatlarını yönetmek konusunda serbesttir"

Haribo Şekerleme Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti Temsilcisi Kostas Vlachos, Türkiye'nin hareketli bir pazar olduğunu vurguladı. Delil olarak sunulan yazışmalarda iki temel amaçlarının olduğunu ifade eden Vlachos, "Amaçlarımızdan ilki, perakendecilerle toptan satış fiyatlarımızı müzakere etmek, diğeri de perakendecilerin promosyon ve kampanyalarına ilişkindir. Yazışmalarda yalnızca bu iki noktaya değiniyoruz. Zaman zaman toptan satış fiyatlarımızda artış yapmamız kaçınılmaz oluyor. Bu durumlarda perakendecilerle toptan satış fiyatlarının pazarlıklarını yapıyoruz. Bu kadar parçalı pazar içinde perakendecilerle bazen birkaç tur pazarlık yapmak durumunda kalıyoruz." diye konuştu.

Vlachos, raf fiyatlarını perakendecilerle kesinlikle müzakere etmediklerini dile getirerek, iletişimlerin hiçbirinde Haribo'nun perakendeciler arasında aracı olarak hareket etmediğini anlattı.

Perakendecilerle toptan satış fiyatının pazarlığını yaptıklarına işaret eden Vlachos, şu değerlendirmede bulundu: "Perakendeciler arasında bilgi taşımıyoruz. Haribo, bu yönde bir girişimde bulunmamaktadır. Perakendeciler tarafından da Haribo'ya bu tarz bir talep gelmemektedir. Şekerleme pazarında büyük rakip oyuncular vardır. Haribo perakende fiyatlarını zorlamak için hiçbir çaba göstermemektedir. Yazışmalarda böyle bir şey görülmemektedir. Perakendeciler kendi karlılık ve perakende fiyatlarını yönetmek konusunda serbestlerdir. Bu konuda Haribo tarafından herhangi bir baskı yapılmamaktadır. Haribo, aracı görevi üstlenmemiştir, yalnızca kendi ticaretine yönelik müzakerelerde bulunmaktadır. Üçüncü taraflar arasında bir iletişime aracılık etmemektedir. Haribo tarihi boyunca Türkiye'de hiçbir perakendeciye karşı fiyatlandırma zorlaması yapmak amacıyla arzı kesmek gibi bir uygulama hiçbir zaman yapmamıştır. Türkiye'deki şekerleme ve hızlı tüketim malları pazarında Haribo, herhangi bir kaldıraç etkisi olamayacak boyutta bir firmadır."

Firmalar "ceza verilmemesi" talebinde bulundu

CarrefourSA Carrefour Sabancı Ticaret Merkezi AŞ Temsilcisi Avukat Armanç Canbeyli de büyük firmaların fiyatları belirlediğini, şirketin de bunu takip ettiğini bildirdi.

Şirket olarak ihlal yapılmadığı kanaatinde olduklarını vurgulayan Canbeyli, şirketin en ucuz hizmet veren olmak istediğini, herhangi bir ceza ve yaptırım uygulanmaması gerektiğini söyledi.

Migros Ticaret AŞ Avukatı Özlem Tavaslıoğlu, şirketin rekabet hukuku perspektifinde hareket ettiğini belirterek, çalışanlar arasında rekabet hukuku alanındaki farkındalığı ve bilinçliliği yükseltmeye çalıştığını anlattı.

Şirketin avukatlarından Elif Açelya Balkı da kanıt olarak sunulan bütün iletişimlerde tedarikçinin alış fiyatının artış talebi olduğunun görüldüğünü dile getirdi.

Balkı, Migros'un herhangi bir rekabet ihlalinin tarafı olmadığını dile getirerek, "Kurulun savunmalarımız ışığında Migros'un haklılığına hükmederek, ihlal iddialarını kabul etmemesi, savunmalarına itibar edilmemesi halinde 'Aynı fiilden dolayı iki kez yargılama olmaz' ilkesi gereği ceza verilmemesine karar verilmesini talep ediyoruz." dedi.

"Yoğun rekabet baskısı var"

Yeni Mağazacılık AŞ (A101) Avukatı Emre Önal da "topla-dağıt" ihlalinin ortada olmadığını belirterek, merkez olarak tedarikçilerin olmadığı bir yapıda uçlar arasında bir kartelden bahsedilemeyeceğini söyledi.

Perakende alanının yoğun rekabetin yaşandığı bir pazar olduğuna dikkati çeken Önal, "Son ana kadar en ucuz olmayı başarabilmek için mecbur kalmadıkça zam yapma güdüsü yok. Yoğun bir rekabet baskısı var. Düşük kar marjlarıyla çalışılan bir yapıda bir taraf öncülük edip zam yaptığı zaman diğerlerinin de onu takip etmesi de bu piyasada bir gerçek. Bu fiyat geçiş paralellikleri pazarın doğal yapısı içinde gelişen bir durum olup, teşebbüsler arasında bir ilgisi olmadığını düşünüyoruz." diye konuştu.

Önal, şirket olarak herhangi bir ihlal tespiti yapılmadan, hiçbir para cezası verilmeden soruşturmanın sonuçlandırmasını talep ettiklerini dile getirdi.

Zincir marketlere Ticaret Bakanlığı'nı bilgilendirme zorunluluğu

Ticaret Bakanlığı perakende ticarete uygulanacak ilke ve kurallar hakkında yönetmelikte değişikliğe gidildi. Buna göre Őube sayısı 200'ün üzerinde olan gıda zincir mağazalarına, satıŐa sundukları ürünler ve Őubelerine ilişkin verileri Bakanlıkça belirlenen sisteme aktarma yükümlülüğu getirildi.

7 Aralık 2023 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Perakende ticarete uygulanacak ilke kurallar hakkında yapılan yönetmelik değişikliğine göre perakende ticaretin etkin ve sürdürülebilir rekabet şartlarına göre yapılmasına yönelik politikaların geliştirilmesi, kamuoyunun aydınlatılması ve tüketicinin fiyat karşılaŐtırması yapabilmesine olanak sağlanması amaçlandığı belirtildi.

Yapılan değişikliğe göre gıda perakende sektöründe hızlı tüketim mallarının satıŐıyla iŐtigal eden ve Őube sayısı iki yüzden fazla olan zincir mağazalara, satıŐa sundukları ürünler ile Őubelerine ilişkin verileri bakanlıkça belirlenen sisteme aktarma yükümlülüğu getirildi.

Yayımlanan maddede bu verilerin ilgili kurum, kuruluş ve kamuoyuyla paylaşılabilceği ve veri aktarımının usul ve esaslarının bakanlıkça belirlenerek ilgili zincir mağazalara bildirileceği kaydedildi.

TMO'dan 18 bin ton piriç alımı

TMO, ihaleyle yaklaşık 18 bin ton piriç aldı, ithalat beklenmiyor

Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO) 25 Kasım'da sona eren ve 40 bin tona kadar piriç alımı için açılan uluslararası ihalede yaklaşık 18 bin ton piriç aldı.

Avrupalı ticaret kaynakları pirincin Türkiye'de bulunan tedarikçilerden alınmasının beklendiğini ve ithal edilmesinin öngörülmediğini açıkladı.

Ticaret kaynaklarının verdiği bilgiye göre, yaklaşık 16 bin ton yuvarlak taneli piriç teslimat dahil ton başına tahmini 1.350 ila 1.385 dolar arasında bir fiyattan satın alınırken, 2 bin ton A Tipi piriç teslimat dahil ton başına yaklaşık 1.150 dolardan satın alındı.

Hacı Ömer Güler: “Türkiye'nin tohum ihracatı ithalatını geçti”

Türkiye’de ilk kez tohum ihracatının ithalatını geçti. 13 milyon dolarlık dış ticaret fazlası verildi.

Hüseyin GÖKÇE-ANTALYA

Antalya’da yapılan Tarımda Türkiye Yüzyılı Çalıştayı’nın açılışında konuşan Tohum Yetiştiricileri Alt Birliği Başkanı Hacı Ömer Güler, Türkiye’de ilk kez tohum ihracatının ithalatını geçtiğini, 13 milyon dolarlık dış ticaret fazlası verildiğini dile getirdi.

Türkiye Tohumcular Birliği Başkanı Savaş Akcan, dış ticarete tarihi başarı yakalayan sektörün Tarımda Türkiye Yüzyılı’na hazır olduğunu belirtti. Akcan, desteklere rağmen son bir yılda gübreye %234, mazota %221 yapılan zamları karşılayamadıklarını kaydetti.

Tohum sanayicileri ile onlar adına sertifikalı tohum üretimi yapan çiftçileri bir araya getiren Tarımda Türkiye Yüzyılı Çalıştayı Antalya’da gerçekleştiriliyor.

İki günlük çalıştayın açılış konuşmasını yapan Tohum Yetiştiricileri Alt Birliği (TYAB) Başkanı Hacı Ömer Güler, ihtiyaç kadar tohum üretmenin kaliteli ve verimli bir hasat için ilk koşul olduğunu söyledi. TYAB üyelerinin gıda güvenliğinin teminatı olarak üretmeye devam edeceğini belirten Güler, kuruldukları 2008 yılından bu yana geçen 15 yıllık süreçte sertifikalı tohum üretiminin yüzde 800 artışla 1 milyon 325 bin tona ulaştığı bilgisini verdi. Tarım sektörünün en az vatan savunması kadar önemli olduğuna değinen Güler, tarımın taşıyıcı kolununun ise tohumculuk olduğunu bildirdi.

“Stratejik ürünlerde ihtiyacı karşılama oranı %100’ü geçti”

Sektörde stratejik ürünlerde ihtiyacı karşılama oranının yüzde 100’ü geçtiğine vurgu yapan Hacı Ömer Güler, diğer ürünlerde ise yüzde 100’e yakın orana ulaşıldığını aktardı. Dış ticaret açığında ise makasın giderek daralarak 2021 itibarıyla yüzde 10’a kadar düştüğünün altını çizen Güler, “2022 yılının ilk 9 ayında tohum ihracatımız 150 milyon doları aştı, 13 milyon dolar dış ticaret fazlası verdik. Tarihimizde ilk kez tohum ihracatı, ithalatını geçti” dedi. Bugün 132 ülkeye tohum ihracatı yapıldığını bildiren Güler, Avrupa ülkelerinin tamamına ihracat yapıldığını, yanı sıra tohumda dünya lideri olan ABD ve ikincisi olan Çin’e de ihracat yapıldığını belirtti.

Türk cumhuriyetleri, Orta Doğu, Körfez Ülkeleri ve Afrika’da Türk tohumları ekildiğini ifade eden Güler, buna karşılık son dönemlerde girdi maliyetlerindeki olağanüstü artışlara yetişmekte zorlandıklarını dile getirdi. İhracat ve üretimdeki artış oranında azalma yaşanmaması için maliyet artışının 3’te 2’sini tohum fiyatına yansıttıklarını anlatan Hacı Ömer Güler, sertifikalı tohuma verilen desteğin yanı sıra sertifikalı tohumu üreten çiftçilere de ayrı destek verilmesi gerektiğini vurguladı. “Şimdi bildiğimiz şeyleri gözden geçirme, alışkanlıklarımızdan vazgeçme zamanıdır” diyen Güler, “Bütünleşmiş yeni bir tarım politikası eşliğinde, biz, hepimiz Tarımda Türkiye Yüzyılına hazırız” şeklinde konuştu.

“Tohumda herhangi bir ülkeye bağımlılık yok”

Türkiye Tohumcular Birliği (TÜRKTÖB) Başkanı Savaş Akcan ise, 2008 yılının sonunda kurulan ve bugün 71 bin üyeye ulaşan Türkiye Tohumcular Birliği olarak, tohumculuk sektörü adı altında meyve fidancılığını sebze fideciliğini ve süs bitkilerini de kapsayan geniş bir yelpazede hizmet verdiklerini bildirdi. Kamunun verdiği destekler ve özel sektörün gayretiyle sertifikalı tohum üretiminin 1 milyon 325 bin tona kadar çıktığını söyleyen Akcan, bununla birlikte fide, fidan ve süs bitkisi üretimlerinde de büyük artışlar görüldüğünü söyledi.

İhracatımız 150.8 milyon \$, ithalatımız 137.8 milyon \$ oldu

2021 yılı sonunda fidanda yüzde 415, süs bitkilerinde yüzde 300 dış ticaret fazlası olduğu bilgisini veren Savaş Akcan, “Tohumda %10’luk bir açığımız kalmıştı. 2022 yılının ilk 9 ayında tohum ihracatımız 150.8 milyon dolar, ithalatımız ise 137.8 milyon dolar oldu. Yani tohumda da ilk kez ihracat ithalatı geçti” dedi. Tohumda dışa bağımlılık veya herhangi bir ülkeye bağımlılığın olmadığını altını çizen Akcan, “Son bir yılda ortalama olarak gübreye %234, tarım ilaçlarına %106, tarımsal sulamada kullanılan elektriğe %140, mazota %221 zam geldi. İşçilik maliyetleri de arttı. Gübresiz, ilaçsız hatta susuz tarım yapabilirsiniz. Veriminiz çok düşer ama yine de ürün elde edebilirsiniz. Ama tohumuz üretimi yapamazsınız. Biz bu anlayışla tohumculuk sektörü olarak girdi maliyetlerindeki artışı en az oranda satış fiyatlarına yansıtan sektörüz” değerlendirmesinde bulundu. Devletin sertifikalı tohuma önemle destek vermesine rağmen maliyetler karşısında desteklerin yetmediğini söyleyen Akcan, tarımda KDV’si yüzde 18 olan sek dal olan süs bitkilerinde de KDV’nin yüzde 8’e inmesi gerektiğini belirtti.

“Tarım ihracatı 25 milyar doları aşacak”

Çalıştayın açılışında konuşan Tarım ve Orman Bakanı Vahit Kirişçi, tarım sektörünün stratejik önemine dikkat çekti. Yeni yüzyılın en önemli ayaklarından birisinin tarım olacağını altını çizen Kirişçi, Türkiye’de uzun süre tarımın stratejik sektör olarak kabul edilmediğini aktardı. Sektörde bir çok yenliğe imza attıklarının altını çizen Kirişçi, ÇKS işlemlerinin e-devlet üzerinden yapılmasına ilişkin imkan sağlandığını bildirdi. Tarım sigortaları yanı sıra üreticiye gelir garantisi sağlanmasını öngören poliçenin Konya’daki pilot uygulamasının tamamlandığını söyleyen Kirişçi, bunun 2023 yılında Türkiye geneline yayılacağını anlattı. Türkiye nüfusu yanı sıra 50 milyonu aşan turist ve 58 milyon göçmeni besleyen tarım sektöründe hem üretim hem de ihracatın arttığı bilgisini veren Vahit Kirişçi, Cumhuriyetin 100’üncü yılında tarım ihracatının 25 milyar doları aşacağını belirtti.

SEKTÖR PAYDAŞLARI BULUŞTU

Antalya Belek’te, Tohum Yetiştiricileri Alt Birliği (TYAB) ve Türkiye Tohumcular Birliği (TÜRKTÖB) işbirliğinde düzenlenen "Tarımda Türkiye Yüzyılı Çalıştayı", tohum sanayicileri ile onlar adına sertifikalı tohum üretimi yapan çiftçileri bir araya getirdi. Bugün sona erecek çalıştayda, tohumculuk sektörünün ayrı dalları olan bitki ıslahı, yetiştiricilik, sanayi, dağıtım, pazarlama ve satış ile ihracat-ithalat süreçleri konuşuluyor.

Çalışma Bakanlığı: Asgari ücrette ortak beklenti 7 bin 845 TL

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, asgari ücrette ortak beklentinin net 7 bin 845 TL olduğunu açıkladı.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, ücrete yönelik yaptırdığı araştırmanın özetini açıkladı. Yapılan açıklamada, ortak beklentinin net 7 bin 845 TL olduğu bilgisi yer aldı. Bakanlık açıklamasında araştırmanın Türkiye genelinde, Türk üretim yapısını ağırlıklı oranlarını yansıtabilecek şekilde örneklem seçildiği belirtildi.

Araştırmaya göre, işçilerin asgari ücret beklentisi 7 bin 536 TL, işverenin beklentisi 7 bin 50 TL olurken, genel kamuoyu beklentisi ise 7 bin 845 TL olarak belirlendi. Halen asgari ücretle çalışan işçilerin yeni asgari ücret beklentisi ise 7 bin 630 TL olarak ölçüldü.

Asgari ücret artarsa işsizlik artar mı?

Bakanlık açıklamasında, asgari ücretin artırılacak olmasıyla birlikte işsizlik oranı da artar mı sorusunun yanıtları da kaydedildi. Buna göre, bu soruya genel ortalamada yüzde 55 işsizliğin artacağı yanıtını verdi. Kırılıma bakıldığında, işverenlerin bu soruya işsizliğin artacağı yönünde yanıt verenlerin oranı yüzde 68,8 olarak belirlendi.

Araştırma sonuçlarına göre katılımcıların yüzde 60'ı temmuz ayında yapılan ilave artışı yeterli bulmadığını beyan etti. Katılımcılardan yüzde 10'u yeterli bulunduğunu belirtti. Demografiye bakıldığında, araştırmaya katılanların yüzde 26,8'inin asgari ücretli olduğunu beyan etmesi dikkat çekti.

08.12.2022

Asgari ücret açıklamalarını işveren işçiden daha fazla izliyor

Araştırmada, asgari ücretle ilgili açıklamaları takip düzeyi de belirlendi.

Buna göre işçilerin yüzde 80,4'ü açıklamaları takip ettiğini beyan ederken, işverenlerin yüzde 81,9'u açıklamaları takip ettiğini belirtti. Toplam kamuoyunda ise asgari ücret açıklamalarını takip oranı yüzde 79,5 olarak belirlendi.

5 milyar dolar bu hafta geliyor

Reuters'in haberine göre Suudi Arabistan Maliye Bakanı iki ülke arasında varılan mutabakat kapsamında 'birkaç gün içinde' TCMB'ye 5 milyar dolar yatıracaklarını açıkladı.

Suudi Arabistan Maliye Bakanı Muhammed el-Jadaan, ülkesinin birkaç gün içinde TCMB'ye 5 milyar dolar yatıracığını söyledi. "Yakında gerçekleşecek. Türkiye ile aramızda karar verdik" diyen el-Jadaan ayrıntıların görüşülmesi ve paranın yatırılmasının birkaç gün içinde gerçekleşebileceğini ekledi.

El-Jadaan, "Türkiye ile ilişkilerimizde büyük ilerleme var ve Türkiye'de ve başka ülkelerde yatırım olanaklarına sahip olmayı arzu ediyoruz" dedi.

Reuters'a 22 Kasım'da konuşan Suudi Arabistan'ın Maliye Bakanlığı sözcüsü, mevduat depo hesabı açılması konusunda iki ülke arasındaki "görüşmelerin nihai aşamada" olduğunu ifade etmişti.

İki ülke, 2011'de Arap yarımadasındaki "Arap Baharı" eylemlerinde Ankara'nın bölge ülkeleri tarafından tehdit olarak görülen siyasi İslamcı gruplara destek vermesinin ardından ters düşmüştü.

Suudi gazeteci Cemal Kaşıkçı'nın 2018'de İstanbul'daki Suudi Arabistan başkonsolosluğunda Suudi yetkililerce öldürülmesinin ardından iki ülke arasındaki gerilim sertçe yükselmiş, Suudi şirketler ve işyerleri Türk mallarına gayriresmi boykot uygulamaya başlamıştı.

Türk lirasındaki değer kaybı ve tırmanan enflasyon, Erdoğan'ın önümüzdeki yıl yeniden seçilmesine yönelik risk oluşturduğu bir dönemde, iki ülkenin ilişkileri, Erdoğan'ın Haziran 2023 için planlanan seçimlerin öncesinde Riyad'ın bölgedeki müttefiklerini de dahil ettiği yoğun çabalarıyla bu sene kısmen düzeldi.

EYT'den yaş sürprizi çıkabilir

hboyacioglu@hurriyet.com.tr

Kulislerde 50-52 yaş sınırıyla EYT'lilerin emekli edilmeye başlanabileceği belirtiliyor. Ancak bu rakamın 48-50'ye çekilmesinin de sürpriz olmayacağı vurgulanıyor. Kesin kararı Cumhurbaşkanı Erdoğan verecek.

Milyonlarca kişiyi yakından ilgilendiren emeklilikte yaşa takılanlarla (EYT) ilgili çalışmalar hızlandıkça, alternatifler de netleşmeye başladı. Kulislerde ise sosyal güvenlik sisteminin sürdürülebilirliğini sağlamak ve çalışma hayatındaki dengeleri korumak için 50-52 yaş sınırıyla EYT'lilerin emekli edilmeye başlanabileceği belirtiliyor. Ancak bu rakamın 48-50'ye çekilmesinin de sürpriz olmayacağı vurgulanıyor. Konuyla ilgili kesin karar ise kabinede yapılacak değerlendirmelerin ardından Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan tarafından verilecek.

Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) bütçesinin 2022 yılını 75 milyar TL'ye yakın bir bütçe açığı ile kapatacağı tahmin ediliyor. EYT düzenlemesinden sonra ise ilk olarak sosyal güvenlik sisteminde aktif-pasif dengesi etkilenecek. Buna göre, halen 1 emekliye 1.8 çalışan düşerken, herhangi bir kısıtlama olmaksızın EYT düzenlemesinin yapılması durumunda bu oranın 1.3'e kadar ineceği hesaplanıyor. Sürdürülebilir bir sistem içinse söz konusu rakamın 3 olması gerekiyor.

Yapılan hesaplamalara göre, normal şartlarda yılda ortalama 378 bin kişi emekli olurken, EYT düzenlemesinin yürürlüğe girmesinden sonra ilk yıl toplamda 2 milyon kişi, izleyen yıllarda ise yıllık 1.5 milyon kişinin emekli olması öngörülüyor.

ABD'den F-16 kararı sonrası çarpıcı 'Türkiye' yorumu: Hiçbir ülke onlar kadar terör saldırısına uğramadı

08/12/2022 07:17KAYNAK: Anadolu Ajansı (AA)

ABD Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Price, Türkiye'ye F-16 satışına kısıtlayıcı koşullar getiren maddelerin savunma bütçesinin nihai metninden çıkarılmasına ilişkin, "Savunma kapasitelerimizin entegre edilmesi ve Türkiye'nin karşı karşıya olduğu zorlu tehditlerle başa çıkmak için ihtiyaç duyduğu şeyleri sağlamak istiyoruz. Hiçbir NATO müttefiki kendi topraklarında bizim Türk müttefiklerimizden daha fazla terör saldırısına maruz kalmamıştır" dedi.

Günlük basın toplantısında değerlendirmelerde bulunan ABD Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Ned Price'a, Türkiye'ye F-16 satışlarına getirilmek istenen kısıtlayıcı koşulların, savunma bütçesini de içeren 2023 Ulusal Savunma Yetkilendirme Yasası'ndan çıkarılması soruldu.

'TÜRKİYE İLE İŞ BİRLİĞİMİZ BÜYÜK ÖNEM TAŞIYOR'

Price, soruya şu yanıtı verdi:

"Elbette Türkiye önemli bir NATO müttefiki, önemli bir güvenlik ortağıdır. Savunma kapasitelerimizin entegre edilmesi ve Türkiye'nin karşı karşıya olduğu zorlu tehditlerle başa çıkmak için ihtiyaç duyduğu şeyleri sağlamak istiyoruz. Hiçbir NATO müttefiki

kendi topraklarında bizim Türk müttefiklerimizden daha fazla terör saldırısına maruz kalmamıştır. Dolayısıyla güvenlik alanındaki işbirliğimiz bizim için büyük önem taşıyor."

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve ABD Başkanı Joe Biden'ın, yazın Madrid'de NATO Zirvesi'nde bir araya geldiklerinde bu konuyu ele aldıklarını belirten Price, daha alt seviyelerde de görüşmelerin olduğunu ve ABD Dışişleri'nin Kongre ile bu konuyu konuştuğunu kaydetti.

'TÜRKİYE'NİN ROLÜNÜ SÜRDÜRMEİ İÇİN ÇALIŞIYORUZ'

Yunan mediasından bir gazetecinin, New Jersey Senatörü Bob Menendez'in Türkiye'ye F-16 satışlarını engelleyeceğine ilişkin açıklamasını sorması üzerine Price, Türkiye'nin önemli bir NATO ortağı durumunda bulunduğunu ve NATO içerisinde en fazla tehditle karşı karşıya kalan ülke olduğunu söyledi.

Price, "Elbette Türkiye'nin önemli bir NATO müttefiki olarak rolünü sürdürmesi için ihtiyaç duyduğu savunma yeteneklerine sahip olmasını sağlamaya çalışıyoruz" ifadesini kullandı.

‘Fiyatlar niye çok artıyor’ sorusunun yanıtı bu verilerde...

Alaattin AKTAŞ

08 Aralık 2022 Perşembe

İstediğimiz kadar eğip bükelim, temel gerçek şu; Türkiye fiyat artışı sorununu geride bırakabilmiş değil. Enflasyon hala en büyük sorun.

Teselli bulduğumuz “son bir yıldaki artış hızının” yavaşlıyor olması. Onun nedeni de belli.

Ama iktidar seçime giderken haliyle istiyor ki fiyat artışı da yavaşlasın, hatta dursun. Peki nasıl yapacağız bunu?

Fiyatların artış hızını nasıl yavaşlatacak ve mümkün olursa durduracağız?

Bankalardan zincir marketlere...

Bu yılki kadar bile değildi; bankalar bir dönem çok kar ettikleri gerekçesiyle sürekli eleştiriliyordu:

“Bankalar da bu kadar kar etmesin, kredi faizlerini düşürsün...”

”Zaman geçti, bankalar öyle bir zapturapta alındı ki... Kredi kullanırmak istese bir yükümlülük, faizi yüksek tutsa bir yükümlülük, mevduatının para cinsi istenen gibi olmadı mı bir yükümlülük... Finans sistemi adeta her tarafından bağlandı.

Ama konumuz bankalar değil.

Şimdi amaç zam yapanları zapturapta almak.

Özellikle kent merkezlerinde günlük alışverişte payları yüksek olan zincir marketler bir şekilde denetim altına alındı mı, zammın kaynağı da kesilecek.

Kesilir mi, kesilir! Ama ne pahasına?

Perakendeci niye zam yapar?

Zincir marketleri ya da daha genel söylersek perakendeciyi günah keçisi yapıp tüm yükü onlara yıkmak suretiyle fiyatları bir süreliğine denetim altına almak, artış hızını yavaşlatmak, hatta sıfıra indirmek mümkün olabilir.

İyi de bu işletmeler ya da esnaf niye zam yapıyor ki?

Amaçları çok kar etmek mi, yoksa aracı ve toptancı mı çok zam yapıyor?

Peki sorumlu zam yapan toptancı mı, yoksa o da asıl üretici ile perakendeci arasında mı kalıyor?

Yanıtı TÜİK veriyor!

TÜİK tarafından aynı yıl hesaplanmaya başlanan iki fiyat endeksi var:

Yurtiçi tüketici fiyat endeksi, yani Yİ-ÜFE ve tüketici fiyat endeksi, yani TÜFE.

Yİ-ÜFE, tükettiğimiz tüm ürünlerin toptan satış fiyatındaki artışı gösteriyor. Bir anlamda fabrika çıkış fiyatı.

TÜFE ise tüketim aşamasındaki fiyat artışını.

İki endeksteki artışların aynı oranda olmayacağını ve bunun nedenlerini dün yazdım.

- Üretici endeksinde hizmet fiyatları yok, tüketicide var.
- Üretici endeksi vergisiz fiyatları gösteriyor, tüketici endeksi vergi dahil fiyatları.
- Endeks kapsamı farklı, ağırlıklar farklı. Dolayısıyla iki endeksin ortaya koyduğu oranlar arasında fark olur; ama bu yılki kadar olmaz, olmadı da!

Nereden nereye...

TÜFE iki endeksi de 2003 yılını 100 kabul ederek hesaplamaya başladı. Bu endekslerin 2004'ten bu yana olan yıl ortalaması tablo ve grafikte yer alıyor.

Bu endeksler 2003'te 100 olarak yola birlikte çıkmış. 2020'ye kadar kimi yıl biri, kimi yıl diğeri biraz öne geçmiş. Ama aradaki fark yüzde 9'u hiç aşmamış.

Geldik 2021'e... Yİ-ÜFE, TÜFE'den artık yüzde 28 daha fazla...

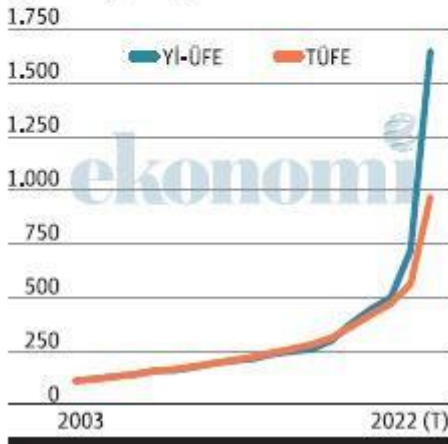
2022 mi, geçen yılı mumla aratıyor! Aralık ayı için her iki endeksin de yüzde 3 artış göstereceği varsayımına dayalı hesaplamaya göre bu yılın ortalamasında Yİ-ÜFE, TÜFE'nin tam yüzde 70 üstüne çıkacak.

2003'te her iki endeks de 100, 2022'de Yİ-ÜFE 1649, TÜFE ise 969 düzeyinde.

Yİ-ÜFE ve TÜFE'nin yıllık ortalaması

	Yİ-ÜFE	TÜFE	TÜFE 100 Yİ-ÜFE ?
2003	100,00	100,00	100,00
2004	110,58	108,60	101,82
2005	119,69	117,48	101,88
2006	131,38	128,76	102,04
2007	139,67	140,03	99,74
2008	157,43	154,66	101,79
2009	159,37	164,32	96,99
2010	172,95	178,40	96,94
2011	192,12	189,95	101,14
2012	203,82	206,84	98,54
2013	212,96	222,33	95,78
2014	234,78	242,02	97,01
2015	247,19	260,59	94,86
2016	257,81	280,85	91,80
2017	298,60	312,14	95,66
2018	379,25	363,13	104,44
2019	445,86	418,24	106,61
2020	500,17	469,59	106,51
2021	719,53	561,61	128,12
2022 (T)	1.649,42	969,40	170,15

Yİ-ÜFE ve TÜFE'nin yolları işte böyle ayrıldı (2003=100)

Verilerin söylediği...

Bu endekslerin bize verdiği mesaj çok açık değil mi:

“Üretici, satış fiyatına özellikle 2022’de olmak üzere 2021 ve 2022’de çok zam yaptı. Perakendeci bu fiyat artışını satış fiyatlarına tam olarak yansıtamadı bile. Bakın eski yıllara, artışlar neredeyse hep aynı gitmiş. Son iki yılda, özellikle de bu yıl makas çok

08.12.2022

açılmış. Peki bu makas nasıl daralacak? Üretici fiyatları gerilese bile, ki öyle bir beklenti yok, perakendeci üreticiden yüksek fiyatla aldığı ürünleri ya üstüne karını koyarak satmayı sürdürecektir ya da düşük fiyatla satmak zorunda kalıp zarar edecektir.”

Zincir marketler hedef tahtasına konmuş bir kere...

Kırk katır mı, kırk satır mı!

Ya bu farkın nedeni yanlış ölçümse?

Üretici fiyatları endeksi ile tüketici fiyatları endeksi birlikte çıktıkları yolculukta yıllar yılı beraber gitmişken 2021'den itibaren ayrı düşmüşlerse bunun iki nedeni var.

İlkini ana bölümde anlatmaya çalıştım.

Üretici fiyatlarındaki artış tüketici fiyatlarına tam yansıtılmamış olabilir. Bir olasılık daha var...

Üretici fiyatlarındaki artış doğru ölçülmekle birlikte sakın tüketici fiyatlarının artışı eksik ölçülmüş olmasın! Artık adına yanlışlık mı denir, kasıt mı denir, kötü niyet mi denir; tüketici fiyatlarındaki artış gerçeği yansıtmıyor olmasın!

2004-2020 dönemi, tam 17 yıl... Bu 17 yılda iki endeks arasındaki makas hiçbir zaman yüzde 9'dan fazla açılmamış. Ama nedense bu yıl makas yüzde 70'i bulmuş.

İki endeksin aynı oranı vermemesinin normal karşılanacağını biliyorum, yazdım da. Ama birilerinin de çıkıp bu makasın bu yıl niye böylesine açıldığını izah etmesini beklemek hakkımız.

Devlet marketlerin ürün fiyatlarını mı açıklayacak?

Ticaret Bakanlığı 200'den fazla şubesi olan zincir marketlerdeki bazı fiyatları kamuoyuyla paylaşmaya hazırlanıyor. Bu konuyu düzenleyen yönetmelik değişikliği dünkü Resmi Gazete'de yayımlandı.

Özünde vatandaşa hizmet bu, yanlış da değil. Vatandaş belli ki internet yoluyla bu verilere ulaşip hangi ürünün hangi markette kaç liraya satıldığını görebilecek.

Düzenleme bilgilendirme olarak kalırsa sorun yok. Ama “Sen şu ürünü şu fiyata satıyorsun, bak diğer markette fiyat şu kadar, sen de aynı düzeye çek” gibi telkinler söz konusu olacaksa konu başka yere kayar ve bunun sonu gelmez.

Abdulkadir Selvi

İmamoğlu ile Kılıçdaroğlu ne konuştular

Cumhurbaşkanlığı seçimi için ikisinin ismi de Kılıçdaroğlu'nun önünde çıkan Ekrem İmamoğlu ve Mansur Yavaş önceki gün Ankara'da sürpriz bir görüşme yaptılar.

İki başkan görüşmeyi aynı dakikalar içinde birbirine benzer metinlerle sosyal medya hesabından duyurdular.

Peki iki başkan ne görüştü?

Cumhurbaşkanlığı seçimine giderken güçbirliği mi yaptılar?

Bu soruların yanıtını aramaya devam edeceğiz. Çünkü cumhurbaşkanı adayının belirlenme süreci yaklaştıkça bu tür temaslar önem kazanıyor. Ama asıl başka bir görüşme var. Ekrem İmamoğlu ile Kemal Kılıçdaroğlu'nun görüşmesinden söz ediyorum.

İMAMOĞLU-KILIÇDAROĞLU GÖRÜŞMESİ

İmamoğlu ile Kılıçdaroğlu önceki gün görüştüler. Biri CHP Genel Başkanı, diğeri CHP'nin İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı. İkisinin görüşmesinin ilginç olan tarafı ne diyebilirsiniz. Ama İmamoğlu-Kılıçdaroğlu görüşmesi hem cumhurbaşkanlığı adaylığı açısından hem de Kaftancıoğlu ile İmamoğlu arasında yaşanan kriz açısından önemli.

İMAMOĞLU-KAFTANCIOĞLU KRİZİ

Çünkü Ekrem İmamoğlu ile Canan Kaftancıoğlu arasındaki kriz giderek tırmanıyor. Kaftancıoğlu'nun, tartıştığı Ekrem İmamoğlu'nun arkasından "Şizofren" dediği medyaya yansımıştı. İmamoğlu'nun CHP İstanbul İl Merkezi'ne baskın yaptığı ama o sırada Kaftancıoğlu'nun binayı terk ettiği ortaya çıkmıştı.

Ekrem İmamoğlu bu söylentileri yalanlamadı. Tam aksine, "Nezaketli bir hanımefendidir. Yani bahsi geçen kelimeleri bir kadın olarak söylememiştir diye

düşünüyorum” diyerek bir anlamda doğrulamış oldu. Canan Kaftancıoğlu ise yalanlama ya da doğrulama yoluna gitmedi. Sükût ikrardan gelir.

TOKALAŞMAMA KRİZİ

Aynı zamanda İmamoğlu ile Kılıçdaroğlu arasında da soğuk savaş yaşanıyor. Çünkü ikisi de cumhurbaşkanı adaylığına talipler. Böyle olunca aralarındaki rekabet kaçınılmaz oluyor. İstanbul'daki vizyon toplantısında Kılıçdaroğlu önce İmamoğlu'nun elini sıkmadı, salondan ayrılırken tokalaştı. Canan Kaftancıoğlu ise sıradan herkesle tokalaşırken İmamoğlu ile tokalaşmamayı tercih etti. Soğukluk kameralara da yansımış oldu.

Ekrem İmamoğlu, Kılıçdaroğlu'na bir mektup yazıp Kaftancıoğlu ile yüzleştirilmeyi önermişti. Ancak Kılıçdaroğlu İstanbul'da bulunduğu üç gün boyunca İmamoğlu ile görüşmemişti.

CHP GENEL MERKEZİ'NDE

Ekrem İmamoğlu'nun, Mansur Yavaş'la görüştüğü 6 Aralık Salı günü Ankara'ya aslında Kılıçdaroğlu ile görüşmeye geldiği ortaya çıktı. Kılıçdaroğlu, İmamoğlu ile CHP Genel Merkezi'nde görüştü. Peki ne konuştular? Kaftancıoğlu krizini konuştukları söyleniyor. Ama cumhurbaşkanı adaylığı konusuna girmedikleri ifade ediliyor. Bu görüşmeden sonra İmamoğlu ile Kaftancıoğlu arasındaki kriz çözülür mü? Kolay görünmüyor ama yine de onu zaman gösterecek. Ama asıl iş cumhurbaşkanı adaylığında düğümleniyor.

2023'TE ÜÇ SANDIK MI?

Biz 2023'te cumhurbaşkanı ve milletvekili seçimini düşünüyoruz, sen üçüncü sandığı nereden çıkardın, diye düşünmeyin.

2023'te iki sandıkta oy kullanacağız ama başörtüsüyle ilgili anayasa değişikliği referanduma giderse önümüze üçüncü sandık gelecek. Başörtüsüyle ilgili anayasa değişikliği teklifi dün son kez Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın başkanlığında değerlendirildi. Teklifin cuma günü saat 14.30'da Meclis'e sunulmasına karar verildi. Bütçe takvimi nedeniyle anayasa değişikliğinin ocak ayında gündeme alınması bekleniyor.

MİLLETVEKİLİ SAYISI

AK Parti ve MHP'nin milletvekili sayısı 334 olduğu için Anayasa'yı değiştirmek için gerekli olan 360'a ulaşamıyor. Başörtüsü konusunu gündeme getiren CHP, anayasa değişikliğine destek vermeyeceğini açıkladı. Anayasa değişikliği için muhalefetten en az 24 milletvekilinin desteği gerekiyor. Anayasa değişikliğinin Meclis'ten geçmesi için AK Parti'nin, HDP'nin ya da İYİ Parti'nin desteğini alması gerekiyor.

AKŞENER'İN SINAVI

Başörtüsü aynen 367 oylaması gibi bir turnusol kâğıdı olacak. 367 kararının alındığı cumhurbaşkanlığı seçiminde Mehmet Ağar ve Erkan Mumcu oylamaya girmediği için, merkez sağ seçmen sandıkta cezalandırmıştı. Mehmet Ağar ve Erkan Mumcu'yu siyasetten silen süreç böylece başlamıştı. Şimdi aynı sınav Meral Akşener, Temel Karamollaoğlu, Ali Babacan, Ahmet Davutoğlu ve Gültekin Uysal'ı bekliyor.

MUHALEFETİN TAKTİĞİ

Anayasa değişikliğiyle ilgili olarak muhalefetin A ve B olmak üzere iki aşamalı bir planı olduğu söyleniyor. A planı, oylamaya girmeyerek anayasa değişikliğinin Meclis'ten geçmesini önlemek.

B planı ise eğer değişiklik referandumu zorunlu kılan 360-400 arasında bir sayıya ulaşırsa referanduma gitmesini önlemek için destek vererek 400 milletvekilinin üstüne çıkarmak.

ÜÇ SANDIK

Başörtüsüyle ilgili anayasa değişikliği referanduma gidecek bir sayısal oranla Meclis'ten geçtiği takdirde referandumun 2023 seçimleriyle aynı gün yapılması düşünülüyor. Bu gerçekleştiği takdirde 2023 seçimlerinde önümüze üç sandık gelecek. Cumhurbaşkanlığı seçimi için bir sandıkta, milletvekili seçimi için ikinci sandıkta, anayasa değişikliği için üçüncü sandıkta oy kullanmak durumunda kalacağız.

TEMEL KARAMOLLAOĞLU, ERDOĞAN'DAN DAVACI OLMALI

Temel Karamollaoğlu, "Tayyip Bey'den davacı olacağım" deyince hak verdim.

Bence Temel Bey haklı. Mutlaka davacı olmalı.

Erdoğan, Erbakan'ın hayali olan Ayasofya'yı açtığı için davacı olmalı.

Erdoğan, Erbakan'ın hedefi olan Taksim'e cami yaptırdığı için davacı olmalı.

Erdoğan, Erbakan'ın gayesi olan başörtüsü yasağını kaldırdığı için davacı olmalı.

Erdoğan, Erbakan'ın arzu ettiği okullara Peygamberimizin Hayatı ve Kuran-ı Kerim derslerini koyduğu için davacı olmalı.

Erdoğan, Erbakan'ın gündeminden çıkmayan Kudüs'e sahip çıktığı için davacı olmalı.

Erbakan'ı 85 yaşında hapse girmekten kurtaran yasa değişikliğini yaptığı için Erdoğan'dan mutlaka ama mutlaka şikâyetçi olmalı.

KILIÇDAROĞLU'NDAN FETÖ DİLİ

08.12.2022

Kılıçdaroğlu, am devirmeye devam ediyor. Bütçe konuşmasında Meclis'in Gazi Meclis olmadığını söylemesi ise bardağı taşıran son damla oldu.

Ankara'da iki Gazi Meclis var. İkişiiyle de gurur duyuyoruz. Biri Kurtuluş Savaşı'nı yöneten Meclis. Diğeri ise 15 Temmuz'da FETÖ'cü darbecilerin bombaladığı Meclis. Meclis'e Gazi Meclis denilmesinin nedeni, sadece FETÖ'cü darbeciler tarafından bombalanması değil. Aynı zamanda Meclis, bombalar altında toplanıp darbecilere karşı meydan okumuştı.

Ayrıca darbeye karşı direnen Meclis'te o gece CHP milletvekilleri de vardı. Onlar da darbeye karşı direnmişlerdi.

Esfender KORKMAZ

Zam değil, düzeltme

8 Aralık 2022 Perşembe

Memur, memur, işçi, esnaf ve çiftçi emeklilerinin maaşları son 6 aylık enflasyona göre düzeltilecek. Aslında düzeltme, enflasyon artı GSYH 'da 6 aylık büyüme kadar olmalıdır. Çünkü memur da katma değer yaratıyor ve büyümeye katkı yapıyor.

Ne var ki hükümet memur ve emekli maaşlarında düzeltme yaparken, TÜİK'in TÜFE'sini kullanıyor. Düzeltmeyi 6 ay sonra veriyor ve memur ve emeklinin alacağı farkın bir kısmını enflasyon eritmiş oluyor.

1.Düzeltilme TÜİK'in TÜFE oranına göre yapıldığı için memur ve emekli kaybediyor.

TÜİK 'in TÜFE 'si tartışmalıdır. Aralık ayında merkez bankası piyasa katılımcıları anketine göre, aralık ayı Tüfe beklentisi 3,16'dır. Bu durumda bu yılının ikinci 6 aylık TÜFE oranı yüzde 17,65 olacak demektir. Üçüncü ve dördüncü çeyrek GSYH' da büyüme de yüzde 3 olursa, bu demektir ki memur ve emekli maaşlarında yüzde 20,65 oranında düzeltme yapılacaktır. Ancak memurun ve emeklinin gerçeği daha farklıdır.

TÜİK TÜFE'ye esas harcama sepeti içinde gıdanın payını yüzde 25,32 olarak alıyor. Oysaki memur ve emekli aylığının en az yüzde 40'ını gıdaya harcıyor. Gıda fiyatları da her zaman TÜFE'nin üstünde çıkıyor. Söz gelimi Kasım ayında yıllık TÜFE artışı yüzde 84,39 olurken, gıda fiyatlarında yıllık artış yüzde 102,55 oldu. Eğer TÜİK bir geçinme endeksi yapmış olsaydı ve harcama sepeti içinde gıda payını da yüzde 40 olarak hesaplasaydı, Kasım ayında yıllık geçinme endeksi, TÜFE'nin üstünde ve yüzde 99,45 olacaktı. Memur ve emekliye düzeltme bu endekse göre yapılmalıydı.

İTO İstanbul için geçinme endeksi hesaplıyor. İTO'nun beş aylık geçinme endeksine aralık ayı MB anketine göre yüzde 3,16 olan aylık enflasyon beklentisini esas alırsak, 6 aylık enflasyon oranı yüzde 24,86 oluyor. TÜİK 'TÜFE'sinden 7,2 puan daha yüksek çıkıyor. Memur maaşlarında İTO geçinme endeksine göre düzeltme yapılsaydı, enflasyon farkı artı büyüme olarak maaş düzeltmesi yüzde 27,86 olacaktı.

2. Farkları da enflasyon eritiyor.

Maaş farkı 6 ay sonra verildiği için memur ve emekli zararlı çıkıyor. Bu 6 aylık enflasyon farkının da aylık üzerinden hesap edilerek sonunda maaşlara ilave edilmesi gerekiyor.

3. Memurlar hakkını arayamıyor.

Memurlar için toplu sözleşme imzalama ve Hakem Kuruluna başvurma hakkına sahip en yüksek üyeye sahip olan sendika; Memur-Sen'dir. Memur-Sen AKP hükümetlerinin bir projesi olarak büyüdü. İktidara taraf olduğu eski Memur Sen başkanlarının AKP' den milletvekili veya aday olmalarından anlaşılıyor. Buna rağmen memurların yüzde 28'i Memur Sen' kayıtlı üyedir. Kanun memurlar greve gidemez diyor ve fakat 2015 yılında Anayasa mahkemesi memur, sendika aracılığı ile greve gidebilir diye kararı var. Ama Sendika'nın da memurdan yana olması gerekir.

Özetle Memurlar ve emekliler,

- Enflasyondan dolayı hülle yoluyla maaş düzeltmesi doğru yapılmıyor.
- Büyüme oranına göre fark verilmiyor.
- Sendikanın Hükümet yanında olması nedeni ile greve gidemiyor.

Not: 2022 yıl sonu enflasyonunu 2021 Aralık ayı aylık TÜFE oranını da katarak, endeks yoluyla hesaplayanlar var. Bu zahmete gerek yok. TÜİK zaten bu sene 11 aylık TÜFE oranını yüzde 62,35 olarak veriyor. MB anketinde de aralık ayı aylık enflasyon yüzde 3,16 olarak bekleniyor. Bu durumda yıl sonu TÜFE oranı: $162,3 \times 1.0316 =$ Yüzde 67,48 olacaktır.

İbrahim Kahveci

EYT çöküşü!

Yeniden ama bıkmadan-usanmadan yeniden yazacağım.
Ülkemizin 'Sosyal Güvenlik Sistemi' çökmüş durumda. Yıllarca ekranlarda ve meydanlarda Kılıçdaroğlu-SSK hikayesi anlatanlar bugün SGK'yı ve sosyal güvenlik sistemimizi batırmış durumdadılar.

Battık, evet resmen ilan etmedik ama battık.

Gençlerin geleceğini 3-5 Hazine garantili müteahhide sattık ve şimdi o gençlerin sosyal güvenliğini de batırdık.

Kendimizden geçtik ama o gençlerden ne istiyoruz? Hiç mi gelecek nesiller düşünülmez? Hiç mi TC Devletinin devamı düşünülmez?

Tekrar ilan edeyim: Ben de bir EYT'liyim. Hatta basın-yıpranma payı işleseydi şu anda bir yıldır emekli olmuştum.

Tekrar edeyim: Geçen yıl emekli olsaydım alacağım emekli ücretine bu yılbaşında ve yıl ortasında toplam yüzde 85 enflasyon zammı yapılacaktı. Ve bu zamlar ile 14.250 lira emekli ücretim olacaktı.

Sadece ve sadece 1 yıl EYT yüzünden bekledim ve emekli olamadım. Ne kaybettiğimi söyleyeyim: Şu anda emekli olsam 9.700 lira maaş alabiliyorum.

1 yıllık EYT yüzünden emekli maaşım reel olarak %47 düştü. Bu konu bir yıl vs değil; **bir yıllık EYT yüzünden ömür boyu emekli maaşımı yüzde 47 eksik alacağım.**

Bu sistemi kuranları, bu sistemi yürütenleri ve bu sistemi savunanlara ben ne diyeyim şimdi....

Hani çalıştıkça emekli maaşı artacaktı? Hani çalışan kazanacaktı?

08.12.2022

Resmen kandırıldık; bunu herkes biliyor ama yeniden ilan edeyim.

Benim gibi milyonlarca insan var... Veya ben de o milyonlarca insandan biriyim. Sorun nasıl çözülür diye yeniden belirtmek isteğim için kendi durumumu da ekledim.

Sorun çok ama çok basit aslında.

2008 dandik reformu bir kere rafa kaldıracağız. Maaş bağlama oranı vs olmaz... Ne kadar prim ödediysen emekli olarak alacağın maaş zamanı bağlı olarak verilir.

Ortalama ömür belli... İstersen 20 yaşında işe başla ve 30 yaşında emekli ol... Hiç mesele değil... Asgari emekli maaşı diye bir şey olmaz. **Ne kadar prim- o kadar maaş.**

Bunu ben demiyorum aslında. İYİ Parti Kalkınma Politikaları Başkanı Prof. Dr. Ümit Özlale bizzat defalarca dile getirdi.

50 yaşında emekli olup sürünecek maaş alacağına 60 hatta 65 yaşında emekli olunca çalıştığı ücretin bile üzerinde emekli maaşı alınabilir.

Şimdi EYT çıkacak ve herkes EYT'ye koşacak.

Milleti buna mecbur ettiler.

Ama kimsenin aklına "yahu biz çalışmayı teşvik edici, kalıcı bir iyileştirme yapalım" demek gelmiyor.

Bu ülke çok mu kazanıyor da 50-55 yaşına emekli olunacak? Kimse kimseyi kandırmasın... Emekli maaşı ile herkes ömür boyu sürünmek zorunda kalacak.

Haksız adaletsiz ve ülkenin aleyhine bir çözüm üzerinde herkes mutabık kalmış gibi... Ama birileri bunu söylemek zorunda.

Bir EYT'li olarak söylüyorum: Hatta 1 yıllık EYT mağduriyeti yüzünden ömür boyu emekli maaşının yüzde 47'sini kaybeden biri olarak söylüyorum: **ÇÖZÜM BU DEĞİL**

Ülkemizi ve de özellikle gençlerimizin geleceğini düşünerek yönetmek gerekiyor.

Durum gerçekten çok vahim.

Umarım seçimlere heba ettiğimi şeyin ne olduğunu biliyoruz.

08 Aralık 2022, Perşembe

BAŞYAZI MEHMET BARLAS

Dost ile düşmanı ayırmak zor

Dış politikada olayları derinine inceledikçe durumun karmaşıklığı iyice açığa çıkıyor. Haberlere baktığınız zaman kimler dost kimler düşman, kimler barışçı kimler savaşçı diye bir yargıya varmanız imkânsız.

Mesela, ABD diye bir ülke var. İşi gücü vekâlet yoluyla dünyadaki ulusları ve milletleri birbirine düşman etmek. ABD'ye kalsa Türkiye bugün Yunanistan'la savaşmalı. Ya da Suriye topraklarının Türkiye sınırında asla bizimle dost milletler olmamalı. Bir yandan da o kadar güçlü zannettiğimiz ABD'yi çok yakın zamanda Afganistan'da kaçarken gördük. Ya da işgal ettiği Vietnam'da arkasında 42 bin ABD askerini bırakarak çekilirken gördük. Bu ABD yönetimi, "**Saddam yönetiminin kitle imha silahı varmış**" diye bir yalan uydurup 1.5 milyon Iraklıyı öldürürken kendileri de 10 binlerce asker kaybetti ve en ufak bir vicdan azabı çekmedi.

Sonuçta kimin dost kimin düşman olduğu veya kimin iyi kimin kötü olduğu asla anlaşılmıyor. Çin mi süper devlet, Rusya mı yoksa Hindistan mı? Rusya mı dostumuz, ABD mi? Kolaysa karar verin. Türkiye de bu kargaşa içinde kendine "**barış yolu**" üretmeye çalışıyor. Ama böyle bir dünyada işi zor.

KILIÇDAROĞLU'NA PKK SEMPATİZANI BAŞDANIŞMAN

Cumhurbaşkanı adayı olmak için yanıp tutuşan CHP Lideri **Kılıçdaroğlu** aynı anda tüm tuşlara basarak kendisine destek bulmaya çalışıyor. FETÖ'nün desteğini almak için 15 Temmuz'da Fetullahçı hainler tarafından bombalanan Gazi Meclis'e dil uzatan **Kılıçdaroğlu**'ndan şimdi yeni bir hamle geldi.

Sosyal medya üzerinden PKK'ya tam destek veren eski Şırnak Baro Başkanı **Nuşirevan Elçi**, **Kılıçdaroğlu**'nun başdanişmanı oldu.

IMF'nin adamı **Rifkin**'e ekonomiyi, HDP hayranı **Foggo**'ya sosyal meseleleri, Atatürk düşmanı **Acemoğlu**'na siyasi konuları emanet eden **Kılıçdaroğlu**'nun son olarak

08.12.2022

PKK hayranı **Elçi**'yi başdanışman ataması CHP'nin geleneksel seçmenini çok şaşırttı.

Kılıçdaroğlu'nun cumhurbaşkanı adayı olabilmek için birçok çılgınlıklar deneyebileceğini tahmin edebiliyordum. Ama açıkçası bu kadar ileri gideceğini beklemiyordum.

Kılıçdaroğlu'nun 6'lı masanın görünmeyen iki üyesi olan HDP ve FETÖ'ye teslim olduğunu görüyoruz ve onların gözüne girmek için politikalar geliştirdiği dikkatlerden kaçmıyor.

Peki 6'lı masanın diğer üyeleri bunu nasıl sineye çekiyor? Diyelim ki **Babacan** ve **Davutoğlu**'nun gözü "**Erdoğan düşmanlığı**" nedeniyle kör oldu. Peki İyi Partililerin böyle bir cumhurbaşkanı adayını kabullenmeleri mümkün olabilir mi? Bakalım bu seçim sürecinde muhalefet bizi daha ne kadar şaşırtacak?